

Ганна Зварич,
доктор філософії (PhD) з освітніх, педагогічних наук,
заступник начальника – начальник відділу
реформування освітньої діяльності управління освіти і науки,
Тернопільська обласна державна адміністрація

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Нині в освіті використовують різні педагогічні інновації. Це, насамперед, залежить від традицій та статусу освітніх закладів. Інноваційні технології на сучасному етапі розвитку освітніх установ активізують та посилюють креативні старання педагогів і здобувачів освіти в пошуках нового й уможливають розвиток інтелектуального та соціально-духовного потенціалу особистості на основі сьогочасних здобутків науки і техніки [2, с. 305].

До різновидів інноваційних технологій, які використовуються в освіті належать:

– Інформаційно-комунікаційні технології. Їхнє впровадження у зміст освітнього процесу передбачає інтеграцію різних предметних галузей з інформатикою, що веде до інформатизації свідомості учнів та розуміння ними процесів інформатизації суспільства, особливо зараз під час пандемії COVID-19 та війни в Україні. За таких умов інформаційне середовище школи включає різні форми дистанційної освіти та суттєво підвищує мотивацію учнів до вивчення навчальних дисциплін [3]. Також інформатизація навчання приваблива для молоді й тим, що знімається психологічне напруження шкільного спілкування шляхом переходу від суб'єктивних взаємин «учитель-учень» до більш об'єктивних на рівні «учень-комп'ютер-учитель», яке сприяє підвищенню ефективності учнівської праці, збільшенню частки самостійних творчих робіт, розширенню можливостей дистанційної освіти та ін. [1]. З іншої сторони інформаційно-комунікаційні технології дозволяють підвищити продуктивність праці та загальну інформаційну культуру самого педагога.

– Особистісно-орієнтовані технології у центр усієї шкільної освітньої системи ставлять особистість здобувача для забезпечення комфортних, безконфліктних та безпечних умов його розвитку виходячи з його природних потенцій. Особистість у цій технології виступає не тільки як звичайний суб'єкт, але як суб'єкт пріоритетний; він є метою освітньої системи, а не засобом досягнення будь-якої абстрактної мети. Це чітко виявляється в освоєнні учнями індивідуальних освітніх програм відповідно до власних можливостей та потреб.

– Інформаційно-аналітичне забезпечення освітнього процесу та управління

якістю освіти школяра. Застосування такої інноваційної технології дозволяє об'єктивно, неупереджено простежити розвиток кожної окремо взятої дитини у класі, паралелі, школі та ін. Дана технологія за деякої модифікації може бути незамінним засобом під час підготовки узагальнюючого контролю, вивченні стану викладання будь-якого предмета згідно навчального плану, вивчення системи роботи педагога.

– Моніторинг інтелектуального розвитку як технологія включає аналіз та діагностику якості навчання кожного учня за допомогою тестування та побудови графіків успішності в її динаміці.

– Виховні технології як провідний механізм формування сучасного учня. Є невід'ємним чинником в умовах аудиторного навчання. Реалізується у вигляді залучення учнів у додаткові форми розвитку особистості: участь у культурно-масових заходах за національними традиціями та ін.

– Дидактичні технології як умова розвитку навчального процесу. Ця технологія зреалізовує відомі прийоми, що добре себе зарекомендували, так і нові. Вона залучає до самостійної роботи навчальну книгу, гру, оформлення та захист проєктів; навчання за допомогою аудіо технічних засобів та ін. У практиці застосовуються різні комбінації вказаних прийомів.

Однак скрізь важливим є психолого-педагогічний супровід під час впровадження інноваційних технологій в освітній процес школи. Передбачається науково-педагогічне обґрунтування використання тих чи інших інновацій та здійснення їхнього аналізу на методичних семінарах, нарадах, під час консультацій з провідними фахівцями у цій царині [4].

Таким чином, досвід сучасної школи має в своєму розпорядженні знання з широкого застосування педагогічних інноваційних технологій у процесі навчання. Їх ефективність залежить від традицій, що склалися в закладі освіти, здатності педагогічного колективу сприймати і впроваджувати інноваційні технології та матеріально-технічної бази освітньої установи.

Список використаної літератури

1. Биков В. Ю. Сучасні завдання інформатизації освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2010. № 1(15). URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/19088460.pdf>
2. Бойко Я. М. Освіта та інноваційні технології. *Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: Економіка*, 2014. №1. С. 305–309.
3. Ребуха Л. З. Інноваційні процеси вищої школи: технологічний аспект. *Теорія і практика розвитку наукових знань: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.* (Київ, 28–29 груд. 2017 р.). Київ: МЦНД, 2017. Ч. III. С. 35–36.
4. Спірін О. М., Яцишин А. В. Досвід підготовки наукових кадрів з інформаційно-комунікаційних технологій в освіті (до 15-річчя Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України). *Комп'ютер у школі та сім'ї*, 2014. № 2 (114). С. 3–8.